

מזרח ודרום — למעט הצד המערבי, שבו הים הוא הגבול, מפרט רבי יהודה את שמות הערים השוכנות לכל צד.

רבי יהודה אומר: מרקם הנמצאת בצד מזרח של ארץ ישראל ואילך לכיוון מזרח הרי זה חוץ לארץ. ורקם עצמה נחשבת כמזרח, שהוא חוץ לארץ.

מאשקלון הנמצאת בדרום ארץ ישראל ואילך לכיוון דרום הרי זה כחוץ לארץ. **ואשקלון** עצמה נחשבת כדרום שהוא חוץ לארץ.

מעכו הנמצאת בצפון ארץ ישראל ואילך לכיוון צפון הרי זה כחוץ לארץ. **ועכו** עצמה נחשבת כצפון שהוא חוץ לארץ.

אך **רבי מאיר** חולק **ואומר:** עכו נחשבת כארץ ישראל לענין גיטין, (5) והמביא גט משם אינו צריך לומר בפני נכתב ובפני נחתם.

[בתוספות ב א דיבור המתחיל ואשקלון,

ואף המביא גט ממדינה אחת למדינה אחרת במדינת הים, צריך השליח שיאמר: בפני נכתב ובפני נחתם.

ו**מבואר** בגמרא שאף מעיר לעיר במדינת הים צריך לומר, לפי רבה, שהטעם משום שאין בקיאין לשמה. אך לדעת רבא, מעיר לעיר עדים מצויין לקיימו, ואין צריך לומר.

רבן שמעון בן גמליאל מוסיף, **ואומר:** אפילו המביא גט מנסיכות אחת הקרויה "הגמוניא" על שם ההגמון המושל בה, ל"הגמוניא" אחרת, ששולט בה הגמון אחר, ושניהם באותה עיר. צריך השליח לומר בפני נכתב ובפני נחתם, אם הם מקפידים שלא יכנסו בני הגמוניא זו להגמוניא זו. לפי שאין עדים מצויים לקיים את הגט, לדעת רבא. ואף רבה חושש לטעם זה, גם במקום שלא קיים חשש ה"לשמה" [כמבואר בגמרא סוף דף ד עמוד ב].

על מנת לבאר איזה מקומות קרויים מדינת הים בצדיה השונים של ארץ ישראל [צפון,

ותירץ, שעיקר כוונת התנא היא, שרק במדינת הים עצמה צריך לומר בפני נכתב ובפני נחתם בכל מקרה. גם כאשר כולם יודעים את ההלכה של לשמה וגם כאשר שיירות מצויות ביניהם, כי חכמים לא חילקו בתקנתם. אבל המביא גט מערים הסמוכות ומובלעות לארץ ישראל אין צריך לומר. וחולק תנא זה על רבן גמליאל ורבי אליעזר, המחייבים לומר אף ממקומות אלו.

5. הרמב"ם בפירוש המשניות כתב, שעכו כצפון. אולם המאירי הביא בשם כמה ראשונים שפסקו כרבי מאיר, שדינה כארץ ישראל.

שאר בני חוץ לארץ בקיאין לשמה, כמבואר בהקדמה, אם כן מארץ ישראל לחוץ לארץ אין צריך לומר בפני נכתב ובפני נחתם שהרי בקיאין הם. ולפי זה חכמים חולקים על תנא קמא שבמשנה וסוברים שאף המוליך גט מארץ ישראל צריך שיאמר. אך לדעת רבא, החשש שמא יערער הבעל, קיים בארץ ישראל כמו בחוץ לארץ. ואם כן גם המוליך גט מארץ ישראל צריך שיאמר וכו'. לדעה זו, לא באו חכמים לחלוק על דברי תנא קמא, אלא לפרשם. והקשה בספר תפארת יעקב. אם המוליך צריך לומר כל שכן שהמביא ממדינה למדינה במדינת הים צריך לומר, ומדוע כתבה זאת המשנה?